

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	de Litere
1.3 Departamentul	Științe Socio-umane, Teologie, Arte
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență
1.8 Codul disciplinei	5.00

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Metafizică				
2.2 Titularul de curs	Conf. Univ. Dr. Iovan DREHE, drehe_iovan@yahoo.com				
2.3 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect	Conf. Univ. Dr. Iovan DREHE, drehe_iovan@yahoo.com				
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E
2.7 Regimul disciplinei	Categorica formativă				DC
	Opționalitate				DO

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care:	3.2 Curs	2	3.3 Seminar	2	3.3 Laborator		3.3 Proiect	
3.4 Număr de ore pe semestru	56	din care:	3.5 Curs	28	3.6 Seminar	28	3.6 Laborator		3.6 Proiect	
3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru:										
(a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe										25
(b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren										30
(c) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri										10
(d) Tutoriat										2
(e) Examinări										2
(f) Alte activități:										
3.8 Total ore studiu individual (suma (3.7(a))...3.7(f)))						69				
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)						125				
3.10 Numărul de credite						5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	PC și videoproiector (sau smartphone/tabletă și Smart TV)
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	PC și videoproiector (sau smartphone/tabletă și Smart TV)

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1 – Fundamente teoretice și istorice ale filosofiei Înțelegerea problematicilor metafizice: universalii, substanță, cauzalitate, timp, identitate, necesar/posibil. Disciplina contribuie direct la C1 prin aprofundarea conceptelor ontologice fundamentale. C2 – Formularea ideilor, temelor și problemelor filosofice Formularea problemelor metafizico-ontologice: natura ființei, structura realității, relația minte–corp, determinism/libertate. Cursul dezvoltă capacitatea de a formula întrebări filosofice de profunzime. C3 – Gândire critică și evaluare logică Analiza argumentelor metafizice: identificarea validității, evaluarea premiselor, detectarea erorilor. Seminariile (Aristotel, Descartes, Kant, Heidegger) exersează evaluarea critică a argumentelor. C4 – Analiza acțiunilor și experienței umane Interpretarea experienței umane prin concepte metafizice: timp, schimbare, identitate personală, libertate. Disciplina contribuie la C4 prin analiza conceptuală a experienței umane. C5 – Producerea și comunicarea discursului filosofic Construirea discursului metafizic: referate, dezbateri, prezentări, argumentări. Seminariile cer formularea și prezentarea de poziții metafizice. C6 – Mediere interumană și interculturală Înțelegerea influenței metafizicii asupra culturii: modul în care concepțiile despre realitate au modelat tradiții culturale, religioase, politice. Disciplina contribuie la C6 prin interpretarea impactului metafizicii asupra culturii.
Competențe transversale	CT1 – Abordare realistă și argumentată a situațiilor-problemă Gândire critică, autonomă, obiectivă: evaluarea argumentelor, identificarea punctelor tari/slabe, formularea pozițiilor. Metafizica exersează CT1 prin analiza argumentelor ontologice. CT2 – Muncă eficientă în echipă multidisciplinară Dezbateri și colaborare: seminarii, discuții, prezentări. Metafizica contribuie la CT2 prin activități de seminar cu dezbateri. CT3 – Autoevaluare și dezvoltare profesională Autonomie intelectuală: formularea pozițiilor metafizice, revizuirea opiniilor, responsabilitate etică. Disciplina contribuie la CT3 prin exersarea reflecției autonome.

7. Rezultatele așteptate ale învățării

Cunoștințe	descrie concepte metafizice fundamentale: universalii, substanță, cauzalitate, timp, identitate; explică modul în care au fost formulate istoric argumente pro/contra existenței unor entități ontologice; identifică structura argumentelor metafizice și diferența dintre argumente valide/nevalide; descrie relația dintre metafizică și religie; explică criticile aduse metafizicii (Kant, Heidegger).
Abilități	analizează perspective metafizice diferite (Aristotel, Descartes, Kant, Heidegger); folosește concepte metafizice cu grad ridicat de dificultate; formulează argumente solide în dezbateri despre realitate, ființă, cauze, timp, identitate; aplică principii logice în evaluarea critică a pozițiilor metafizice; identifică mecanisme argumentative valide/nevalide.

Responsabilitate și autonomie	gândește critic și aplică autonom teorii metafizice; analizează critic presupuzițiile ontologice ale teoriilor filosofice și științifice; deconstruiește raționamente complexe pentru a evalua validitatea lor; apreciază diversitatea perspectivelor metafizice; manifestă responsabilitate intelectuală și respectă normele deontologiei academice.
-------------------------------	--

8. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

8.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea și aplicarea conceptelor specifice metafizicii
8.2 Obiectivele specifice	Înțelegerea metodelor valide și nevalide de a argumenta pentru o poziție sau convingere cu privire la realitatea din jurul nostru. Identificarea pozițiilor cu privire la anumite categorii metafizico-ontologice Înțelegerea mecanismelor argumentative folosite în argumentarea pro sau contra existenței unei categorii metafizico-ontologice

9. Conținuturi

9.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv	2	Expunere; problematizare	
2. Universalii, concepte și categorii ale ființei	2		
3. Particulari și obiecte concrete	2		
4. Substanță, substrat și materie	2		
5. Cauzalitatea	2		
6. Schimbarea	2		
7. Timpul	2		
8. Necesari și posibili	2		
9. Persoane, identitate personală. Minte și corp	2		
10. Determinism și libertate	2		
11. Metafizică și religie	2		
12. Despre nimic	2		
13. Critica metafizicii	2		
14. Curs final rezumativ	2		
Bibliografie: ARISTOTEL, <i>Fizica</i> , traducere și note de N. I. Barbu, Editura Științifică, București, 1966. ARISTOTEL, <i>Metafizica</i> , traducere, comentariu și note de Andrei Cornea, Editura Humanitas, București, 2001. ARISTOTEL, <i>Categorii</i> , în Aristotel, <i>Organon</i> I, traducere, studiu introductiv, introduceri și note de Mircea Florian, Editura IRI, București, 1997. Réné DESCARTES, <i>Meditații metafizice</i> , traducere de Ion Papuc, Editura Crater, București, 1997. Martin HEIDEGGER, <i>Repere pe drumul gândirii</i> , traducere și note introductive Thomas Kleininger și Gabriel Liiceanu, Editura Politică, București, 1988. Immanuel KANT, <i>Prolegomene la orice metafizică viitoare care se va putea înfățișa drept știință</i> , traducere de Mircea Flonta și Thomas Kleininger, studiu introductiv și note de Mircea Flonta, Editura științifică și enciclopedică, București, 1987.			

9.2 Seminar / laborator / proiect	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Seminar introductiv – discuții libere	2	Prezentare de referate; dezbateri	
2. Aristotel 1 – <i>Categorii</i> – cap. 1-5	2		
3. Aristotel 2: - Despre ființă și substanță: <i>Metafizica</i> – cartea a VII-a (ZETA)	2		
4. Aristotel 3 – Despre cauze: <i>Fizica</i> II, 3, <i>Metafizica</i> V, 2	2		
5. Descartes 1 – <i>Meditații metafizice</i> I-II	2		
6. Descartes 2 – <i>Meditații metafizice</i> III-IV	2		
7. Descartes 3 – <i>Meditații metafizice</i> V-VI	2		
8. Kant 1 - <i>Prolegomene</i> , Introducere, Partea I	2		
9. Kant 2 – <i>Prolegomene</i> , Partea a II-a	2		
10. Kant 3 – <i>Prolegomene</i> , Partea a III-a, Concluzii, Dezlegarea întrebării generale..., Anexă	2		
11. Heidegger 1 – <i>Ce este metafizica?</i> – <i>Desfășurarea unei interogări metafizice</i>	2		
12. Heidegger 2 – <i>Ce este metafizica?</i> – <i>Elaborarea întrebării</i>	2		
13. Heidegger 3 – <i>Ce este metafizica?</i> – <i>Răspunsul la întrebare</i>	2		
14. Seminar sintetic – discuții libere	2		
Bibliografie: ARISTOTEL, <i>Fizica</i> , traducere și note de N. I. Barbu, Editura Științifică, București, 1966. ARISTOTEL, <i>Metafizica</i> , traducere, comentariu și note de Andrei Cornea, Editura Humanitas, București, 2001. ARISTOTEL, <i>Categorii</i> , în Aristotel, <i>Organon</i> I, traducere, studiu introductiv, introduceri și note de Mircea Florian, Editura IRI, București, 1997. Réné DESCARTES, <i>Meditații metafizice</i> , traducere de Ion Papuc, Editura Crater, București, 1997. Martin HEIDEGGER, <i>Repere pe drumul gândirii</i> , traducere și note introductive Thomas Kleininger și Gabriel Liiceanu, Editura Politică, București, 1988. Immanuel KANT, <i>Prolegomene la orice metafizică viitoare care se va putea înfățișa drept știință</i> , traducere de Mircea Flonta și Thomas Kleininger, studiu introductiv și note de Mircea Flonta, Editura științifică și enciclopedică, București, 1987.			

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel similar în universități din țară și Uniunea Europeană, precum și cu cerințele comunității profesionale.

11. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	Însușirea cunoștințelor esențiale specifice disciplinei și operarea cu acestea	Examen scris	70%

11.5 Seminar/Laborator /Proiect	1. Prezență (0,5p); 2. Intervenții la seminar (1,5p); 3. Referat (susținere/scriere) (1p)	Evidență	30%
11.6 Standard minim de performanță 1. Pentru nota 5: prezența la seminarii; asimilarea a 50% din curs (1+0,5p+3p) 2. Pentru nota 10: prezență la seminarii, intervenții la seminarii, referat, asimilarea cursului (1+0,5+1,5+1+6)			

Data completării:	Titulari	Titlu Prenume NUME	Semnătura
01.07.2026	Curs	Conf. Univ. Dr. Iovan DREHE	
	Aplicații	Conf. Univ. Dr. Iovan DREHE	

Data avizării în Consiliul Departamentului de Științe Socio-Umane, Teologie , Arte	Director Departament Științe Socio-Umane, Teologie Arte
___22.06.2026_____	Conf. Univ. Dr. Adrian Chira
Data aprobării în Consiliul Facultății de Litere	Decan
___24.07.2026_____	Conf. Univ. Dr. Anamaria Fălăuș